

İtalya'da Dayanışma Karantinaya Alınmaz

Dario Antonelli / Umanità Nova

07.04.2020

Geçtiğimiz haftalarda çoğumuz politik ve sendikalist faaliyetlerin nasıl sürdürüleceğini merak ediyorduk. Kendimizi, yetkililer tarafından olası bir yasaklama tehdidinin gölgesi altında ve inisiyatifleri, gösterileri, grevleri, mitingleri, toplantıları iptal edip etmeme konusunda zor kararlar alma noktasında bulduk. Şu an gerçekleşen olayların, içinde yaşadığımız gerçeklik üzerinde önemli bir etkisi olabilir. Gerçek sağlık riskleri ile eş zamanlı olarak koronavirüs sorunu etrafında devam eden acil durum süreci, politik açıdan çok önemli soruları ortaya çıkarmaktadır.

Virüsün Çin’de yayılmasıyla ilgili ilk haberden bu yana, İtalyan parlamentosundaki partilerin ana temsilcileri acil durumu kendi çıkarları için araçsallaştırıyorlar. Bu yeni bir şey değil. Bu durum şöyle tanımlanabilir; gazetelere hâkim olan sansasyonelizmle, şiddet içeren bir dille, toplam ve imkansız çözümler öneren en popüler hashtag’lere yol açan acil sorunların etrafındaki siyasi çatışmanın yoğunlaşmasıyla yürütülen sözde “acil durum politikası”. Kamuoyunun gündemi bir acil durum tartışmasından diğerine geçiyor; deprem ve güvenlik sorunu, soğuk meselesi ve atık sorunu, sokaktaki belediye çukurlarının acil durumu ve son olarak koronavirüs acil durumu var. Bu problemler bazen gerçek bazen de uydurmadır ama önemli olan bu değil çünkü bu politikacılar halkın sorunlarını gerçekten çözmeyi istemiyorlar. Bunun yerine rakiplerini yenmek ve kendi taraflarını konsolide etmek için güncel konular oluşturmak istiyorlar. Ama dikkat edin; bu bir şarlatanlık, iş göremezlik, cehalet meselesi değildir. Bu bir iktidar mücadelesidir.

Çünkü iletişim genellikle sadece bir savaş alanıdır. Acil durumlar, özellikle de sadece söylem olarak değil yasa tarafından da resmi olarak tanıdığından, seller, depremler, afetler ve acil sağlık durumlarında büyük “fırsatlar” yaratır. Olağanüstü devlet yüksek komitesi ile sözleşmeler, danışmanlık, finansman, daha akıllı prosedürler, mali tedbirler, ikramiyeler, sosyal güvenlik destekleri, ekonomik ve politik düzeyde çok çekici iktidar konumları yaratılır. Her olağanüstü hal daha fazla güç yoğunluğu gerektirir ve bu nedenle iktidar mücadelesinin yoğunlaştırılması ona eşlik eder.

Sadece son birkaç hafta içinde merkezi hükümet ile merkez sağ tarafından yönetilen bölgeler arasında bazı sert tartışmalar yaşandı ve bu da hemen yasaklayıcı önlemlere yol açtı. Devlet kurumları içinde yargı yetkisi, yetkililer ve istihdam tedbirleri konusunda anayasal kısımlara da dokunan tartışmalardı. 24 Şubat’ta, Bakanlar Konseyi Başkanı Giuseppe Conte (Hükümet lideri) o kadar ileri gitti ki yerel yönetimlerin sağlık sektöründeki yetkilerini kaldırmaya hazırды, bu Anayasa’nın 120. maddesi altında ve olağanüstü durumlarda mümkündü. Ertesi gün gerginlikler hükümet ve bölgeler arasındaki “kontrol odası” sebebiyle patlama noktasına gelmişti. Bu bağlamda, gazeteler Salvini ve Renzi (Lega’nın sağ partisi ve merkez sol Demokrat Parti’nin eski üyeleri) tarafından olası bir ulusal birlik hükümeti hakkında konuşurken Salvini bizzat kendisi 27 Şubat’ta Mattarella Cumhurbaşkanı ile görüşmek ve ondan müdahale talebinde bulunmak için gitti. Ertesi gün Renzi bu ihtimali reddetti. Açıkça görülüyor ki bu ilk aşama ile bazı siyasi anlaşmalar yapılmıştı. Bu küçük tiyatro, onun hararetli ifadeleri, acımasız önlemleri ile birlik olmaya hitap ediyor; bu tiyatro sağlık ihtiyaçlarından ziyade siyasi ihtiyaçlar tarafından yönlendiriliyor gibi görünüyor.

Sonraki haftadan itibaren 4 Mart’ta vaka sayısında etkili bir artış oldu ve bulaşma da Kuzey İtalya bölgelerinin dışına yayıldı. Conte, birkaç gün içinde kısıtlamaları ciddi şekilde sıkılaştıran ve aynı zamanda gösteri ve toplanma özgürlüğünü de etkileyen bir dizi kararname yayınlamaya başladı. 4 Mart 2020 tarihli Bakanlar Konseyi Kararnamesi (DPCM) okulda, üniversitelerde ve diğer öğretim faaliyetlerinde derslerin askıya alınmasını sağladı ve 3 Nisan’a kadar tüm ulusal bölge için geçerli kısıtlayıcı önlemler getirdi. Bu kararname ile aynı zamanda, hem kamu hem de özel herhangi bir yerde -sinema ve tiyatro da dahil olmak üzere- kişiler arası güvenlik mesafesi olan 1 metreye saygı duyulmayan kalabalıkların oluştuğu her türlü gösteri, olay ve performansı askıya alındı.

Bu önlemi, Grev Garanti Komisyonu’ndan (grevlerin yasalara uygunluğunu kontrol eden devlet otoritesi), koronavirüs acil durumunda, grev hakkını etkili bir şekilde askıya alan iki açıklama izledi. 24 Şubat’taki ilk açıklamanın içeriği 25 Şubat’tan 31 Mart’a kadarki tüm grevleri askıya almak için genel bir davetti, bu açıklama 6 Mart’ta beklenen okul grevlerini mahvetti. 28 Şubat’taki ikinci açıklama, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ve 9 Mart’a çağrısı yapılan genel grevin askıya alınmasını açıkça istedi. Bu

asında 9 Mart için sendikaların çoğunun çağrısı geri çekmeye zorlandığı özel bir grev yasağıydı, sadece Slai Cobas grevi sendika ve grevciler için ağır ceza riskine rağmen devam ettirdi.

7-8 Mart arasındaki gecede, 8 Mart 2020 tarihli yeni bir DPCM derhal yürürlüğe girecek ve çok katı önlemler alınacaktı. Madde 1, tüm Lombardiya bölgesini ve Piedmont Emilia Romagna'nın 14 bölgesini, Veneto ve Marche'yi de içine alacak şekilde -acil durumlar ve tabi ki iş haricinde- giriş, çıkış ve hareket yasağı sağlayan "Kırmızı Bölge"yi genişletmektedir. 2. madde gösterileri tamamen yasaklayarak ulusal topraklardaki kısıtlayıcı tedbirleri artırmaktadır: "Hem kamusal hem de özel herhangi bir yerde sinema ve tiyatro da dahil olmak üzere her türlü gösteriler, etkinlikler ve performanslar askıya alındı".

Sonunda 9 ve 10 Mart arasında yeni bir kararname çıkarıldı, DPCM 9 Mart 2020'ye göre: Adalar da dahil olmak üzere tüm ulusal bölgeye yayılan, seyahat ve evden çıkma kısıtlamaları sebebiyle sadece iş, acil sağlık durumu ve gereklilik nedeniyle evlerden çıkılabiliyor. Buna ek olarak "Bir kamu alanında veya halka açık herhangi bir alanda toplanılması her türlü ulusal bölgede yasaktır".

[Yeni DPCM, 11 Mart'ta restoranlar, kafeler, barlar gibi birçok mağaza ve aktivitenin kapatılması için yayınlandı. Kararname tüm işverenlerin işçilere hijyenik koruma sağlamaları ve enfeksiyondan kaçınmak için çalışma alanını organize etmelerini öngörmektedir, ancak çoğu durumda buna saygı gösterilmemektedir.]

DPCM ile 4 Mart'ta, tam anlamıyla toplantı ve gösteri yapma özgürlüğünün askıya alınmasından bir metre uzaktayken, yetkililerin tüm girişimleri yasaklama yetkisi ile düzenlenen 9 Mart DPCM ile 3 Nisan tarihine kadar tüm toplanma biçimlerini tamamen yasakladılar. Kararnamenin belirsiz formülasyonu, kamu düzeninden sorumlu yetkililere kararnameyi yorumlama için yeterli güç alanı bırakıyor. Ayrıca on yıllarca süren grev önleme tedbirlerinden sonra, grev hakkının kesin olarak askıya alınması sürecine ulaştık. Bu kararnameler yıkıcı bir etkiye sahipti, zaten 4 Mart'taki ilk DPCM'nin tarihinin, NonUnaDi-Meno'nun yerel gruplarının ve diğer kadın gruplarının birçok şehirde düzenlediği 8 Mart gösterilerinden birkaç gün önce olması çok fazla karışıklık yarattı. Birçok şehirde, medya tarafından koronavirüs acil durumunun tetiklediği korkular ve sağlık riskleri hakkındaki gerçek korkular inisiyatiflere katılmayı zorlaştırdı; hükümet önlemi, yerel grupları sokaklardaki birçok gösteriyi iptal etmeye yönlendirdi. Bununla birlikte birçok yerde, gösterilerin düzenlenmesi mümkün olmasa bile, önlemlere ve korkuya direnen bazı farklı şekillerle mitingler, performanslar düzenlendi.

Bu kurallar önümüzdeki birkaç saat içinde değişebilir, daha da sıkılaştırılabilir veya yeni önlemlere eşlik edebilir, ancak durum hala oldukça karışıktır. Şu anda 3 Nisan'a kadar tüm gösteri ve toplantı türleri keyfi olarak halk sağlığını tehdit ettiği gerekçesiyle tüm bireysel ve toplumsal hareketler yasaklanmıştır ve gereksiz ilan edilip cezaya açık hale getirilmiştir. Bu önlemlerin son yıllarda meşruiyetini kanıtlayabilen ve uluslararası düzeyde bir seferberlik günü olan 8 Mart gösterileri üzerinde güçlü bir etkisi varsa, birçok bölgesel mücadeleye, işçi hareketlerine, yerel protestolara, en radikal hareketlere ne olacak? Böyle bir bağlamda çalışmaya devam etmesi gerekenler, hapishanelerde kilitli olanlar, başka nedenlerle tıbbi tedaviye başvurmak zorunda kalanlar, evi ya da hijyen hizmetlerine erişimi olmayanlar, sağlıksız veya güvencesiz konutlarda yaşayanlar, spekülâtörlerin ve vurguncuların kibir ve şantajına maruz kalanlar; bu insanların kendilerini örgütlemek, haklarını savunmak, iyi koşullar elde etmek, dayanışma biçimleri yaratmak nasıl mümkün olur? Olağanüstü halin hükümete daha fazla güç verdiği, içinde cumhurbaşkanının gösterileri ve toplantıları keyfi olarak yasaklayabileceği, "disiplin ve sorumluluk" için çağrıda bulunduğu grev hakkının kaldırıldığı bir ortamdayız. Bu çok tehlikeli bir durum.

Sadece hapishanelerdeki durumla başa çıkmak için seçilen askeri yaklaşımı düşünün, İtalya genelinde 27 hapishanede patlak veren ayaklanmalar, bu ülkenin nüfusunun bir kısmının yaklaşık 61.000 kişinin aşırı kalabalık ve hijyenik olmayan felaket koşullarında yaşadığını açıkça ortaya koyuyor. Bu yüzden bu durumda, tek talepleri af yoluyla gelen özgürlük. Şimdilik, devlet bu talebe çevik kuvvetler, kötü şöhretli GOM'lar [hapishanelerin polis gücünün özel isyan-karşıtı mangaları] ve ordu ile karşılık verdi. Şu anda Modena ve Rieti arasındaki mahkûmlar arasında, hala ölüm nedenlerinin tespit edilemediği, ancak devletin ve aygıtlarının sorumluluğunun açıkça görüldüğü 11 [şimdi 15] ölüm var. Hapishanelerin dışında tutsakların akrabaları ve dayanışma gruplarının da etrafını polis çevirmişti. Hükümetin olağanüstü hal kararnameleri nedeniyle dışarıdaki bu basit mevcudiyet yasadışı sayılabilir.

Acil durumun ilk haftalarından bu yana durgunluk ve ekonomik kriz hakkında konuşulmasına dikkat edilmelidir. Aslında İtalya'daki ve dünyadaki birçok üretim sektörü, koronavirüs acil durumunun sonuçlarından etkileniyor ve şimdi bazı yerel yöneticiler üretim faaliyetlerinin geçici olarak durdurulmasını öneriyor. Ancak durgunluktan kaçınmanın milyonlarca işçi için ne anlama geldiğini çok iyi biliyoruz; işten çıkarmalar çoktan başladı, kayıt dışı işçiler için birçok vadeli sözleşme yenilenmeyecek, proje sözleşmesi veya sistem dışı ekonomi altında çalışanlar maaş alamayacaklar. Ancak hepsi bu kadar değil, bu durumdan gerçekten mutlu olan ve çalışanların haklarını ve özgürlüklerini kısıtlamayı amaçlayan “deneyler” ile istihdam ilişkilerine daha derinlemesine müdahale etme fırsatını kullanmak isteyenler var. Repubblica'nın [ana İtalyan gazetelerinden biri] tarafından 24 Şubat'ta yayınlanan bir makalesinde Politecnico di Milano'daki Akıllı Çalışma Gözlemevi başkanı Mariano Corso şöyle diyor: “Koronavirüse ek olarak, verimli çalışmamızı etkileyen ve sadece ofiste bulunmanın getirilerinin bir getirisi olduğu düşüncesi şeklindeki virüsün de üstesinden gelmeliyiz”. Bu nedenle, grevler ve gösteriler askıya alınırken, işten çıkarmalar ve teşhir kesinlikle askıya alınmaz ve yöneticilerin istekleri de geri çevrilmez. Aksine, daha fazla kamu parası talep ederken ve evlerindeki birkaç bin güvencesiz işçiyi terk ederken “Milan durmuyor” [ekonominin duramayacağını söylemek için] diyebilirler.

Monti liderliğindeki hükümetin son on yıl içerisinde kamu sağlık finansmanındaki en ağır kesintilerden birine karar vermesi ve on yılda toplam Ulusal Sağlık Servisi'nden 37 milyar avroyu alıkoyduğu son durgunluk ile aynı durumdayız. Koronavirüs acil durumuyla bağlantılı ekonomik krizin yeni bir “fedakarlık” mevsimine yol açması gerçek bir risk.

Bizden kolektif sorumluluk adına bir adım geri atmamızı istediklerinde, sadece bizimle alay ediyorlar. Korumadan sorumlu yapıların çoğunu ortadan kaldırmanın yanı sıra, hastanelerde yatak sayısını önemli ölçüde azaltan, hatta sağlık kliniklerinin ve hastanenin kapatılmasına yol açan halk sağlığının paramparça edilmesinden kim sorumlu? Ciddi hava kirliliği, zararlı üretim ve sağlıksız yaşam ve çalışma koşullarının neden olduğu solunum hastalıklarının yayılmasından kim sorumlu? Koronavirüs nedeniyle risk altında olduğu düşünülen birçok insanın hala çalışmaya zorlanmasından ve emekli olamamasından kim sorumlu?

Sağlık hizmetimizi yok edenler, kronik solunum yolu hastalıklarında artışa neden olanlar, bizi işsiz bırakan veya yaşlılıkta çalışmaya çivileyen kurumlar, partiler ve sanayiciler; şimdi de bizi sorumlu tutmaya çalışıyorlar, başka fedakarlıklar yapmamızı ve protesto etmememizi istiyorlar.

Bu acil durumun dikkate alınması gereken bir diğer yönü de toplumda bırakacağı yara izi. İtalya aniden “savaş” iklimine dalmış durumda. Bu durum karantinaya alınan alanların militarizasyonu için değil, ilk günlerden bu yana tüm ülkenin dikkatini kutuplaştıran siyasi ve medya iletişiminin daha da etkili olması içindir. Akşamları sunulan günlük bültenlerdeki, gün içerisindeki ölü-enfekte-iyilemiş insan sayılarının sunulması; devletin önlemleri ve disipline yönelik çağruları, hijyen tavsiyelerine saygı ve olası vakaları bildirmek için verilen telefon numaralarıyla ilgili haberler ile birlikte rutin haline geldi. Bu dönemin bazı sonuçları ancak daha sonra görülebilir olmakla birlikte, geri kalan sonuçlar zaten göz önündedir. Bu bağlamda devlet enfeksiyona, ölüme, kaosa karşı halk sağlığının tek garantörü gibi “görünmektedir”. Bu görünüm, Çin modelini yüceltenler ve hatta tek çözüm olarak güçlü bir devlet veya diktatörlük çağrısı yapmak için Hobbes'un üstündeki tozu alanlar tarafından daha da vurgulanıyor. Gerçekte, devlet halk sağlığının kökünden sökülmesine başkanlık etmiştir ve doğası gereği sanayicilerin, büyük patronların talepleriyle, vatandaşların sağlığını korumaktan ve ihtiyaçlarını karşılamaktan daha fazla ilgilidir.

Üzerine yorum yapma niteliğimin olmadığı, enfeksiyonu sınırlamaya yönelik kısıtlayıcı önlemlerin fiili etkinliği sorusunun ötesinde, körü körüne ve eleştirel olmayan uygulanan sert tedbirlerle edinilen otoriter yaklaşım, ortada bir değerlendirme hatası varsa felakete yol açabilir. Aynı zamanda, “İç mekanda kalın ve sorunla ilgilenmemize izin verin.” algısı kaçınılması gereken, toplumda çok tehlikeli bir sorumsuzluk ve çoçuklaşma sürecini tetikler. Bu acil durumdaki güçsüzlük ve imkansızlık hissi çok yüksek. Bireysel ve kolektif tercihlerin ve inisiyatiflerin aşağıdan yukarı örgütlenmesinin önemini ihmal etmemize sebep oluyor. Bu önlemler, toplumsal ilişkilerin daha da parçalanmasına, her türlü bireysel ve kolektif öz-savunmanın yıkılmasına ve insanların toplumsal düzeyde tepki verme yeteneklerine olan

tüm güvenlerini kaybetmelerine sebep olabilir. Otoriterlik, bu durumlarda vazgeçilmez koruma biçimlerini temsil edebilecek dayanışma, farkındalık, bireysel sorumluluk, kolektif yüzleşmenin yerini alamaz. Sadece birçok şehirde ortaya çıkan öz-örgütlenme biçimlerinin, örneğin işini kaybeden veya ücretlerini alamayan kişilere destek için yiyecek dağıtımı ya da hayatta kalmak için gerekli olan diğer basit ama hayati faaliyetler amacıyla oluşturulan dayanışma biçimlerinin yasadışı kabul edilebileceğini düşünün.

Şu anda baskın olması gereken sorumluluk hissi hizaya girerek, kendini kapatarak, hükümetin her şeyi çözmesini beklemek değildir, belki de yine de işe yarayacak çünkü hastalığın düşüsü zaten çok yakında. Bizim sorumluluğumuz, bu bağlamda sömürülen ve ezilenlerin tümü için sağlık, sosyal ve siyasi düzeyde araç olabilmeleri amacıyla dayanışma ağlarını canlı tutmak ve güçlendirmektir.

Hem toplu, bilinçli ve dayanışma içinde sağlık riskiyle karşılaşmak, hem de devlet ve patronların acil durumdan faydalanarak sokaklardaki muhalefetin veya işyerlerindeki sendikalist hareketlerin susturulmasını herhangi bir şekilde sağlamalarını önlemek için onlarla karşı karşıya gelmek önemlidir. Bu gibi zamanlarda, hükümetin baskıcı tedbirlerine karşı grev, gösteri ve toplanma özgürlüğünü tekrardan hatırlatmak önemlidir. Çünkü sağlık risklerini göz ardı etmeden, özgürlük ve siyasi uygulanabilirlik alanlarını korumak, mevcut dayanışma ve karşılıklı destek ağlarını güçlendirmek önemlidir. Ayrıca tüm bunlar bittiğinde virüsün kendisinden daha kötü bir gerçekle yüzleşmemize gerek kalmamasını sağlamak da önemlidir.

Dario Antonelli / Umanità Nova, İtalyan Anarşist Federasyonu'nun Haftalık Anarşist Gazetesi

Anarşist Kütüphane

Dario Antonelli / Umanità Nova
İtalya'da Dayanışma Karantinaya Alınamaz
07.04.2020

Bu çeviri Meydan Gazetesi'nin 52. sayısında yayınlanmıştır.

tr.anarchistlibraries.net